NATIONAL UNIVERSITY OF LIFE AND ENVIRONMENTAL SCIENCES OF UKRAINE

Національний університет біоресурсів і природокористування України

25 листопада 2026 року; початок 14:00; Формат: змішаний

«Ярмарок важливих та корисних ідей для спільноти ЄС і України / A fair of important and useful ideas for the EU and Ukraine community»

***Liliia Kalachniuk*, NCP *Food, Bioeconomy, Natural Resources, Agriculture, and Environment*, NULESU, Ukraine**
***Лілія Калачнюк*, НКП *Продовольство, біоекономіка, природні ресурси, сільське господарство та навколишнє середовище*, НУБіП** lilkalachnyuk@gmail.com
(https://nubip.edu.ua/horizon-europe-2 , https://nubip.edu.ua/horizon-europe)

- проєктна заявка та її концепції
- де та як шукати надійних партнерів та їх баланс;
- поради для підсилення консорціуму;
- актуальні конкурси Кластера 6 «Продовольство, біоекономіка, природні ресурси, сільське господарство та навколишнє середовище» у межах робочої програми «Горизонт Європа» на 2027 рік.

◆ проєктна заявка та її концепції

Ідеї для HORIZON-CL6-2027-01-BIODIV-07

Для конкурсу HORIZON-CL6-2027-01-BIODIV-07 («Здоров’я екосистем і диких видів, прогнози та вплив на здоров’я людини в умовах існуючих і нових стресорів з позиції підходу "Єдине здоров’я"») найкраще працюють міждисциплінарні проєкти, що поєднують екологічний моніторинг, біомедицину, економіку та соціальні науки.

Ключові параметри конкурсу

- Тип дії: Дослідницькі та інноваційні дії (RIA) — 100% фінансування витрат (lump-sum).
- Бюджет: €7 млн на один проєкт (очікується підтримка 2 проєктів).
- Дедлайн подання: 22 вересня 2027 року (відкриття — 20 квітня 2027 року).
- **Обов’язкові вимоги**: Підхід «Єдине здоров’я» (One Health), концепція «експозому» (exposome), охоплення різних типів екосистем (прісноводні, наземні, морські), аналіз «витрати–вигоди» (cost-benefit) від відновлення природи та залучення соціальних і гуманітарних наук (SSH - Social Sciences and Humanities).

Експозом (exposome) — це наукова концепція, яка охоплює сукупність усіх зовнішніх і внутрішніх негенетичних факторів, що впливають на організм людини від моменту зачаття до кінця життя, а також біологічні реакції на них.

Концепцію запропонував у 2005 році ***молекулярний епідеміолог Крістофер Уайлд*** (колишній директор Міжнародного агентства з вивчення раку, IARC) як доповнення до геному. Якщо геном — це статичний набір наших генів, то експозом — це динамічне середовище та досвід, які визначають, як саме ці гени проявляться на практиці.

Три ключові складові експозому

У сучасній науці, зокрема в рамках проєктів International Human Exposome Network (IHEN), чинники експозому поділяють на три категорії:

- **Загальне зовнішнє середовище**. Широкі соціальні, економічні та екологічні умови, такі як клімат, урбанізація, рівень освіти, дохід, стрес і якість життя в регіоні.
- **Специфічне зовнішнє середовище**. Конкретні фізичні, хімічні та біологічні агенти, з якими людина стикається безпосередньо: забруднене повітря (смог), УФ-випромінювання, пестициди, інфекції, раціон харчування, куріння, вживання алкоголю та ліків.
- **Внутрішнє середовище**. Біологічні процеси всередині самого організму: метаболізм, гормональний фон, окислювальний стрес, запальні процеси, старіння та стан мікробіому кишківника.

Чому ця наукова концепція важлива?

• **Пояснення хронічних захворювань**. Генетика відповідає лише за частину ризиків розвитку хвороб (наприклад, онкологічних, серцево-судинних чи аутоімунних), тоді як решта зумовлена накопиченим впливом середовища та способу життя.
• **Комплексний підхід** замість ізольованого. Експозоміка вивчає не дію одного окремого токсину, а «коктейль» усіх факторів одночасно та їхню взаємодію в часі.
• **Практичне застосування в медицині та дерматології**. Розуміння експозому дозволяє створювати персоналізовану профілактику захворювань, а в косметології та дерматології допомагає захищати шкіру від фотостаріння, міського пилу й оксидативного стресу.

Якщо хочете заглибитися в тему, уточніть, що саме вас цікавить:

• **Медицина та епідеміологія** (як вимірюють експозом і пов'язують його з хворобами)
• **Дерматологія та догляд** (вплив експозом-факторів на старіння шкіри)
• **Повсякденне життя** (як зменшити негативний вплив міського середовища)

4 перспективні концепції для проєктних заявок

1. Цифрові двійники експозому та раннє виявлення зоонозів (One Health Bio-Sentinel)

• Суть ідеї. **Створення інтегрованої платформи моніторингу**, яка поєднує польові біосенсори, аналіз екологічної ДНК (eDNA) та супутникові дані для відстеження того, як деградація середовища та зміна клімату провокують мутації патогенів у диких видів (кажанів, гризунів, перелітних птахів).

• Інноваційність. ***Використання портативних мікрофлюїдних чипів для мультиплексного скринінгу*** патогенів і забруднювачів безпосередньо в польових умовах у поєднанні з AI-моделями прогнозування ризиків передачі інфекцій людям.

• Економічний блок. **Розрахунок вартості запобігання пандеміям та епідеміям завдяки збереженню буферних природних зон порівняно з витратами систем охорони здоров'я**.

2. **Вплив «коктейлів» забруднювачів та мікропластику на дику фауну і здоров’я людей** (Eco-Exposome Bridge)

• Суть ідеї. **Дослідження кумулятивного впливу хімічних стресорів** (пестицидів, PFAS, важких металів, фармпрепаратів та нанопластику) на здоров’я вразливих видів-індикаторів (амфібій, хижих птахів, прісноводних молюсків) як системи раннього попередження для людських популяцій.

• Інноваційність. ***Застосування технологій Organ-on-a-Chip*** (орган-на-чипі) для тестування реальних екологічних сумішей токсинів без використання лабораторних тварин та розробка єдиних європейських протоколів оцінки ризиків.

• Соціальний вимір (SSH). **Взаємодія з місцевими громадами та фермерами щодо переходу на безпечніші агропрактики з оцінкою сприйняття екологічних ризиків**.

3. **Поствоєнне та техногенне відновлення екосистем як фактор громадського здоров'я (Релевантний фокус для України)**

• Суть ідеї. **Оцінка того, як гострі стресори (воєнні дії, руйнування дамб, пожежі, хімічне забруднення ґрунтів і вод) порушують** мікробіом екосистем, здоров’я диких тварин та створюють відкладені загрози для здоров’я людей (через харчові ланцюги, питну воду та пил).

• Інноваційність. ***Розробка стандартизованих бенчмарк-протоколів моніторингу деградованих територій на межі «дикої природи – аграрних угідь – міст».***

• Політичний та економічний ефект. **Створення дорожньої карти пріоритетного відновлення екосистем на основі методу «витрати–вигоди»** (скільки євро заощаджує медична система на кожен євро, вкладений у рекультивацію та ревайлдинг).

4. Міські та приміські «острови біорізноманіття»: баланс між рекреацією та біобезпекою

- Суть ідеї. **Вивчення парадоксу озеленення міст: відновлення дикої природи в урбосередовищі покращує ментальне й фізичне здоров'я людей, але водночас збільшує контакт із переносниками хвороб (кліщами, комарами, синантропними тваринами) та алергенами.**
- Інноваційність. ***Розробка індикаторів «здорового міського біорізноманіття», які дозволяють проєктувати зелені коридори так, щоб максимізувати терапевтичний ефект для містян і мінімізувати ризики трансмісивних інфекцій.***
- Залучення SSH. **Урбаністичне планування за участі громадян (citizen science) та рекомендації для муніципалітетів ЄС.**

Для конкурсу HORIZON-CL6-2027-01-BIODIV-07 («Здоров'я екосистем і диких видів, прогнози та вплив на здоров'я людини... з точки зору підходу Єдиного здоров'я (One Health)») критично важливим є формування міждисциплінарного консорціуму, який поєднує природничі, медичні та соціально-гуманітарні науки.

Конкурс відкривається у квітні 2027 року (дедлайн — вересень 2027 року), бюджет одного проєкту становить близько 7 млн євро (формат RIA, фінансування Lump Sum).

Де шукати партнерів ?

(https://nubip.edu.ua/news/stvorennya-uspishnoyi-proyektnoyi-zayavky-ta-yiyi-realizatsiya-v-informatsiynomu-zakhodi-nkp) Інфозахід від 29.10.2026

https://nubip.edu.ua/news/vidbuvsya-vebinar-vid-nkp-na-temu-mekhanizmy-poshuku-partneriv-v-prohrami-horyzont-yevropa Інфозахід від 30.09.2026

Де шукати партнерів ?

- **Вкладка Partner Search на порталі ЄС.** На сторінці самого конкурсу HORIZON-CL6-2027-01-BIODIV-07 на EU Funding & Tenders Portal є розділ для пошуку партнерів, де організації публікують свої профілі та компетенції (як пошук координатора, так і пропозиція долучитися до консорціуму).
- **База проєктів CORDIS**. Знайдіть у базі CORDIS виконавців попередніх проєктів за напрямами ***Biodiversity, One Health ma Exposome***. В умовах конкурсу прямо зазначено необхідність спиратися на результати попередніх проєктів «Горизонт Європа», тому залучення їхніх учасників суттєво посилить заявку.
- **Тематичні мережі та партнерства ЄС**. Оскільки тема вимагає закласти ресурси на співпрацю з Європейським центром знань про біорізноманіття (KCBD), партнерством Biodiversa+ та Партнерством зі здоров'я та добробуту тварин, шукайте партнерів серед організацій-членів цих ініціатив.
- **Брокерські заходи та НКП**. Відстежуйте анонси Інфоднів Кластера 6 (Cluster 6 Info Days & Brokerage Events) через мережу CARE4BIO, а також звертайтеся до Офісу Горизонт Європа в Україні для розміщення вашого профілю та пошуку контактів через Національні контактні пункти (НКП).

Чи можуть бути партнери з України в проєкті кластеру 6?

Так. Організації з України мають повноцінне право бути партнерами в проєктах Кластера 6 («Продовольство, біоекономіка, природні ресурси, сільське господарство і навколишнє середовище») Рамкової програми ЄС «Горизонт Європа».

Завдяки Угоді про асоціацію до програми «Горизонт Європа» українські юридичні особи беруть участь у конкурсах на рівних умовах з організаціями держав-членів ЄС і отримують грантове фінансування безпосередньо від Європейської Комісії.

https://getgrant.ua/blog/horizon-europe-do-kintsia-2027-302-temy-dedlainy-biudzhet/

https://horizon-europe.org.ua/en/faq/participate/

Основні правила участі

Статус учасника. Українські організації зараховуються до мінімального складу консорціуму (як правило, це щонайменше 3 незалежні організації з 3 різних країн ЄС або асоційованих країн, де хоча б одна з них є державою-членом ЄС). Також українська установа може виступати координатором проєкту.

Хто може брати участь. Університети, науково-дослідні інститути, малі та середні підприємства (МСП), великий бізнес, стартапи, органи державної та місцевої влади, громадські організації (ГО) та благодійні фонди.

Рівень фінансування. Для дослідницьких та інноваційних дій (RIA) і координаційно-підтримуючих дій (CSA) відшкодовується 100% прийнятних витрат. Для інноваційних дій (IA) фінансування становить 70% для комерційних компаній і 100% для неприбуткових організацій.

Обов'язкова реєстрація. Організація повинна мати валідований 9-значний код PIC (Participant Identification Code) на порталі ЄС EU Funding & Tenders Portal.

Де шукати партнерів та підтримку?

Актуальні оголошення про пошук партнерів у консорціуми, анонси брокерських заходів (Matchmaking events) та безкоштовні консультації щодо підготовки заявок публікує Офіс Горизонт Європа в Україні. Також шукати партнерів можна безпосередньо через вбудований інструмент пошуку на сторінці конкретної теми конкурсу на EU Funding & Tenders Portal.

https://getgrant.ua/blog/horizon-europe-do-kintsia-2027-302-temy-dedlainy-biudzhet/

https://horizon-europe.org.ua/en/faq/participate/

Якщо вам потрібна більш детальна інформація, то слід вказати :

Тип вашої організації (університет, бізнес, ГО чи установа з ЄС, яка шукає українського партнера)

Конкретний напрям або код теми (Topic ID) у межах Кластера 6

Та звернутися за консультацією до Офіс Горизонт Європа в Україні та/або відповідного НКП

Поради для підсилення консорціуму

https://horizon-europe.org.ua/uk/news/info/porady-dlya-stvorennya-sylnogo-konsorcziumu/

Для отримання високого балу за критерієм Impact у заявку варто закласти:

1. **Синергію з ініціативами ЄС**: Обов'язково передбачте співпрацю з EC Knowledge Centre for Biodiversity (KCBD), партнерством Biodiversa+ та Європейським партнерством зі здоров'я та благополуччя тварин.

2. **Географічне та екосистемне покриття**: У консорціумі мають бути представлені кейси для всіх трьох типів середовищ — наземного, прісноводного та морського/прибережного.

3. **Баланс партнерів**: Окрім біологів та медиків, варто залучити економістів охорони здоров'я (для моделі cost-benefit), фахівців із великих баз даних/ШІ та соціологів.

Якщо ви вже знаєте профіль вашої організації (наприклад, університет, дослідницький інститут, ГО чи бізнес) та конкретний науковий напрям, уточніть його, щоб деталізувати структуру робочих пакетів (Work Packages) під ваші компетенції.

Який механізм є практичним для посилення консорціуму?

Одним із механізмів, які практикуються для посилення консорціуму в проєктах Кластеру 6 («Продовольство, біоекономіка, природні ресурси, сільське господарство і навколишнє середовище») програми «Горизонт Європа» є ***поєднання мультиакторного підходу (multi-actor approach), цільового добору взаємодоповнюваних ролей та чіткого розподілу відповідальності і результатів ще на етапі формування заявки***.

1. *Застосування мультиакторного підходу* (https://nubip.edu.ua/events/multyaktornyy-pidkhid-u-proyektakh-horizon-europe-ta-yoho-znachennya-dlya-akis-v-ukrayini , Марк Редман)

У багатьох конкурсах Кластеру 6 залучення кінцевих користувачів і практиків є обов'язковою вимогою або ключовою перевагою під час оцінювання. Підсилюйте склад консорціуму через залучення:

Фермерів, лісівників, рибалок та консультаційних служб (AKIS) — для тестування рішень у реальних умовах і швидкого впровадження інновацій.

Бізнес-партнерів (зокрема МСП та агро-/біотех-компаній) — для комерціалізації, масштабування та сталого впливу після завершення гранту.

Місцевих громад, муніципалітетів і неурядових організацій — для роботи з територіальними екосистемами, управлінням ресурсами та залучення громадян.

2. ***Усунення «білих плям» у компетенціях і географії***

Закривайте вузькі місця: додавайте партнерів із конкретними навичками, яких бракує ядру консорціуму (наприклад, оцінка життєвого циклу LCA, біоекономічне моделювання, цифрові інструменти, екологічний моніторинг, робота з політиками або комунікація/дисемінація). [https://nrfu.org.ua/news/ukrayinski-uchasnyky-zaproshuyutsya-do-uchasti-u-zahodi-z-nalagodzhennya-partnerskyh-zvyazkiv-u-mezhah-klastera-6-programy-goryzont-yevropa/
https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/horizon/wp-call/2026-2027/wp-9-food-bioeconomy-natural-resources-agriculture-and-environment_horizon-2026-2027_en.pdf1,

Балансуйте географію та екосистеми: поєднуйте дослідницькі інституції з різних регіонів і біокліматичних зон, щоб рішення були перевіреними в різних умовах та мали ширший європейський вплив.

3. Профільний пошук партнерів під конкретний топік

Використовуйте тематичні заходи з налагодження партнерських зв’язків (брокерські події, пітч-сесії), інформаційні дні Європейської Комісії та запити на пошук партнерів під конкретні коди конкурсів Кластеру 6 (наприклад, у межах Робочої програми на 2026–2027 роки).

https://nrfu.org.ua/news/ukrayinski-uchasnyky-zaproshuyutsya-do-uchasti-u-zahodi-z-nalagodzhennya-partnerskyh-zvyazkiv-u-mezhah-klastera-6-programy-goryzont-yevropa/

Залучайте партнерів із чіткою пропозицією цінності (унікальні дані, тестові полігони, доступ до цільових груп чи ланцюгів створення вартості). [1]

4. Закріплення ролей і ризиків на старті

Ще під час написання заявки чітко прив’яжіть кожного партнера до конкретних робочих пакетів (WP), завдань і очікуваних результатів (deliverables), щоб уникнути формальної участі.

Попередньо узгодьте управління, інтелектуальну власність, доступ до даних і механізми вирішення суперечок у договорі про консорціум (зокрема на базі моделі DESCA та з урахуванням специфіки *lump sum*, якщо конкурс передбачає одноразові виплати).

Докладнішу інформацію про напрями конкурсів, інструменти пошуку партнерів та вимоги до партнерств можна знайти на ресурсах Офіс Горизонт Європа в Україні, Horizon Europe Cluster 6 та Договір про консорціум

Щоб підібрати більш точний план посилення, слід спробувати підходити конкретніше в окремих поточних умова формування проєктної заявки:

На якому етапі *ви зараз — формуєте нову заявку чи вже реалізуєте проєкт і шукаєте додаткових партнерів або субпідрядників?*
Який тип вашої організації *та* ***яка ваша роль*** *у проєкті (координатор чи партнер)?*
Який напрям Кластеру 6 *(наприклад, продовольчі системи, біорізноманіття, циркулярна біоекономіка, водні/земельні ресурси чи сільські громади) є основним?*

Слід завважити, що найпрактичнішим механізмом для посилення консорціуму є **впровадження структурованого внутрішнього аудиту з чіткими показниками ефективності (KPI) для кожного учасника**. Окрім контролю, практичне посилення консорціуму спирається на три ключові напрями:

А. Управління та координація

Чіткий розподіл ролей (матриця RACI): закріплення, хто відповідає за виконання, хто затверджує, а хто консультує, щоб уникнути дублювання функцій.

Єдиний координаційний центр (PMO): створення невеликої робочої групи або призначення незалежного проєктного менеджера, який контролює дедлайни та комунікацію.

Регулярний моніторинг: проведення коротких щотижневих або щомісячних звітних сесій за єдиним шаблоном.

Б. Фінансова та юридична прозорість

Оновлення консорціумної угоди: фіксація механізмів перерозподілу бюджету, якщо один із партнерів не виконує свої зобов'язання вчасно.

Спільний резервний фонд: виділення невеликого відсотка бюджету на непередбачувані витрати або швидке залучення зовнішніх експертів.

Захист інтелектуальної власності (IP): завчасне визначення прав на результати спільної роботи, щоб уникнути конфліктів на фінальному етапі.

В. Синергія ресурсів

Спільні цифрові платформи: використання єдиного середовища для документообігу, управління завданнями та обміну даними.

Внутрішній обмін експертизою: організація воркшопів або менторства між сильнішими та менш досвідченими учасниками об'єднання.

Залучення «відсутніх ланок»: інтеграція асоційованих партнерів (наприклад, профільних асоціацій, бізнесу чи муніципалітетів) для посилення практичної цінності проєкту.

Окрім вказаного вище слід брати до уваги:

Сферу діяльності консорціуму (грантовий проєкт Horizon Europe, бізнес-альянс, освітнє чи наукове об'єднання)

Головну поточну проблему (пасивність партнерів, фінансові суперечки, слабка комунікація чи підготовка до подачі заявки)

Якщо йдеться про Кластер 6 програми ЄС «Горизонт Європа» («Продовольство, біоекономіка, природні ресурси, сільське господарство і навколишнє середовище»), можна обрати для фокусованого дослідження ***сегмент цифрового моніторингу ґрунтів та сталого агровиробництва*** (***поєднання супутникових даних, ШІ та регенеративного землеробства***).

Цей напрям дає найбільшу практичну синергію «win-win» (взаємної вигоди) для обох сторін у 2026–2027 рр.

Чому саме ця ланка найперспективніша для Кластеру 6?

Критична потреба України у відновленні. Через бойові дії значна частина українських чорноземів зазнала забруднення, ущільнення та деградації. Розробка неінвазивних методів оцінки стану ґрунтів (дистанційне зондування Землі, біоіндикатори, мікробіомні дослідження) дозволяє швидко виявляти небезпечні ділянки та повертати їх у сівозміну.

Стратегічний інтерес ЄС (продовольча безпека та Green Deal). Євросоюз гостро потребує стабільних ланцюгів постачання аграрної продукції та білкових культур в умовах кліматичних змін. Інтеграція українського агросектору в європейські стандарти «Від ферми до виделки» (*Farm to Fork*) знімає торговельні бар'єри та зміцнює продовольчу автономію Європи.

Унікальна база для тестування інновацій. Україна має величезні масиви сільськогосподарських угідь і високий рівень цифровізації агрохолдингів. Для європейських наукових консорціумів це ідеальний полігон для масштабування рішень на базі штучного інтелекту, точного землеробства та управління водними ресурсами.

Окремі запитання (1-3) та відповіді

1. Які ролі в консорціумах Кластера 6 зараз найбільш затребувані для українських організацій (наукових установ, бізнесу, громад) і як ефективно можно доєднатися у проєкти на етапі формування ідеї, коли основний кістяк партнерів уже сформований?

У Кластері 6 програми «Горизонт Європа» («Продовольство, біоекономіка, природні ресурси, сільське господарство і навколишнє середовище») найвищий попит мають ролі **постачальників унікальних польових кейсів (пілотних майданчиків), постачальників даних із кризових або перехідних регіонів, а також виконавців мультиакторного (Multi-Actor Approach) залучення стейкхолдерів**. [1, 2, 3]

Оскільки Україна є асоційованою країною з унікальними кліматичними зонами, потужним агросектором та викликами повоєнного відновлення екосистем, європейські консорціуми активно шукають українських партнерів, щоб закрити географічне покриття (Східна Європа) та посилити розділ *Impact* (вплив). [1, 2, 3, 4]

Затребувані ролі за типом організацій

Європейські консорціуми у Кластері 6 майже завжди будуються за принципом **Multi-Actor Approach (MAA)** — обов'язкового поєднання науки, бізнесу та кінцевих користувачів. [1]

Тип організації	Найбільш затребувані ролі в консорціумі	Цінність для європейських партнерів
Наукові установи та ЗВО	Виконавці польових досліджень, валідації моделей, моніторингу ґрунтів/біорізноманіття, гармонізації даних зі стандартами ЄС.	Доступ до великих масивів даних (чорноземи, лісові та водні екосистеми, наслідки воєнного впливу) та експертиза у специфічних регіональних умовах.
Бізнес (МСП, агрохолдинги, стартапи)	Тестувальники технологій (Demo/Pilot sites), інтегратори цифрових рішень, постачальники агро- чи біосировини.	Можливість швидко масштабувати та протестувати технологію в реальних промислових або фермерських умовах (TRL 5–7) без бюрократичних затримок.
Громади (ОМС) та НУО	Кінцеві користувачі (End-users), організатори «живих лабораторій» (Living Labs), фасилітатори локальних спільнот.	Закриття вимог конкурсу щодо залучення громадян, сільських територій, фермерських асоціацій та впровадження змін на місцях.

Як ефективно увійти у сформований кістяк консорціуму

Коли координатор уже визначив основну ідею та ключових партнерів, консорціум зазвичай стикається з двома проблемами: **брак регіональної репрезентативності** (особливо країн Східної Європи та асоційованих держав) і **дефіцит практичних кейсів (Use Cases)** для валідації рішень. Саме в ці «вікна» найлегше інтегруватися. [1, 2]

Підготуйте односторінковий «профіль цінності» (One-Pager). Замість загального резюме організації, створіть 1-сторінковий документ під конкретний топік (Topic ID). Вкажіть: 1) яку конкретну задачу робочого пакета (WP) ви берете на себе; 2) які ресурси/дані/майданчики надаєте; 3) як ваша участь посилить *Expected Outcomes* конкурсу. [1]

Пропонуйте роль «дзеркального» або регіонального пілота. Запропонуйте координатору стати додатковим тестовим майданчиком (Follower/Replication site) до вже запланованих пілотів у Західній чи Південній Європі. Це не ламає структуру проєкту, потребує невеликого бюджету (зазвичай €150–300 тис.), але різко підвищує оцінку заявки за критерієм масштабованості результатів.

Використовуйте брокерські заходи та гранти на мобільність. Особистий контакт залишається вирішальним. Наприклад, для підготовки до конкурсів 2027 року відбудуться Інфодні Єврокомісії (13–14 січня 2027) та великий **брокерський захід від мережі CARE4BIO (15 січня 2027 у Брюсселі),** де можна **презентувати ідею у форматі *Flash presentation***. Українські учасники можуть покрити витрати на поїздку через тревел-гранти ESTERA-UA. [1, 2]

Моніторте запити через профільні мережі. Європейські координатори часто шукають останніх партнерів за 1,5–2 місяці до дедлайну через розділ Пошуку партнерів Офісу Горизонт Європа в Україні, платформу Funding & Tenders Portal (розділ *Partner Search*) та тематичні асоціації (наприклад, *ERRIN*, *COPA-COGECA* або *TP Organics*). [1]

Зверніться до Національних контактних пунктів (НКП). Українські та європейські НКП за Кластером 6 (мережа CARE4BIO) мають прямий доступ до координаторів, які формують заявки, і можуть напряму передати ваш One-Pager керівнику консорціуму, якому бракує партнера з України. [1]

Якщо ви підкажете:

Тип вашої організації (наукова установа, бізнес, громада чи НУО)

Вузьку спеціалізацію (наприклад, ґрунти, агротех, біоекономіка, вода, ліси)

2. Як правильно збалансувати консорціум за типом учасників (наука, бізнес, органи влади) та географією у конкурсах Кластера 6 на 2027 рік, щоб уникнути слабких місць під час оцінювання експертами Єврокомісії?

Для успішного проходження оцінювання у Кластері 6 (Продовольство, біоекономіка, природні ресурси, сільське господарство та довкілля) на 2027 рік критично важливо інтегрувати мультиакторний підхід (Multi-Actor Approach — MAA) та забезпечити репрезентативність різних біогеографічних і соціально-економічних зон Європи.

Експерти Єврокомісії оцінюють консорціум переважно в блоці **Implementation** (Якість та ефективність впровадження), де перевіряють відповідність ролей партнерів завданням проєкту та здатність досягти заявленого впливу (**Impact**).

1) Баланс за типом учасників (Triple/Quadruple Helix)

У Кластері 6 структура консорціуму напряму залежить від типу дії (**Type of Action**), вказаного в описі конкретного топіку в Робочій програмі 2026–2027: [1, 2]

Тип дії	Ядро консорціуму (Наука)	Індустрія та МСП (Бізнес)	Органи влади, НГО та кінцеві користувачі
RIA (Науково-дослідні та інноваційні дії, низький TRL)	45–55% (університети, НДІ, включно з соціально-гуманітарними науками — SSH)	20–30% (технологічні МСП, інноваційні стартапи для прототипування)	15–25% (дорадчі служби, галузеві асоціації, полісі-мейкери для валідації)
IA (Інноваційні дії, високий TRL, пілотування)	25–35% (науковий супровід, оцінка життєвого циклу — LCA, моніторинг)	45–55% (виробники, агрохолдинги, переробні підприємства, інвестори)	15–25% (муніципалітети, регулятори, кластери для масштабування на ринок)
CSA (Координаційні та підтримуючі дії)	30–40% (аналітичні центри, освітні мережі)	15–25% (бізнес-асоціації, платформи)	40–50% (міністерства, регіональні адміністрації, громадянське суспільство)

Обов'язковий мультиакторний підхід (МАА). Якщо в умовах конкурсу зазначено вимогу МАА, формальної присутності бізнесу чи фермерів замало. Експерти знижують бали, якщо практики залучені лише на етапі поширення результатів (Dissemination). Вони мають бути співтворцями проєкту від стадії формування ідеї до тестування рішень. [1]

Інтеграція SSH (соціально-гуманітарних наук). У більшості тем Кластера 6 на 2027 рік очікується залучення економістів, соціологів або поведінкових психологів для аналізу готовності суспільства чи фермерів приймати нові технології. [1]

Уникнення «партнерів-привидів». Кожен учасник повинен мати чітко визначену роль у робочих пакетах (WP) без дублювання функцій. [1]

2) Географічний баланс та біогеографічна репрезентативність

Формальний мінімум за правилами участі — **3 незалежні юридичні особи з 3 різних країн ЄС або асоційованих країн** (зокрема України, Великої Британії, Швейцарії, Канади, Нової Зеландії, Південної Кореї). Проте для реальної конкурентоспроможності в Кластері 6 оптимальний розмір консорціуму становить **10–18 партнерів із 6–10 країн**. [1, 2]

Кліматичні та біогеографічні зони. Для проєктів у сфері сільського господарства, лісівництва, водних ресурсів або біорізноманіття географія має покривати різні природні зони Європи (наприклад, Середземномор'я, Атлантичний регіон, Континентальну зону, Бореальний/Північний регіон та Чорноморський/Дунайський басейни). Відсутність репрезентативності обмежує масштабованість результатів.

Баланс «Захід — Схід / Північ — Південь» (Widening). Залучення сильних партнерів із країн із нижчими показниками інноваційності (країни Widening, до яких належить і Україна) розглядається як перевага, якщо вони привносять унікальну експертизу, доступ до специфічних екосистем, великих масивів даних або тестових полігонів (Living Labs). [1, 2]

Уникнення «клубного ефекту». Експерти критично ставляться до консорціумів, де 50% бюджету чи партнерів сконцентровані в одній-двох країнах (наприклад, лише в Нідерландах та Іспанії), якщо це не зумовлено унікальною географічною специфікою топіку (наприклад, виключно арктичні дослідження). [1]

3) Типові слабкі місця під час оцінювання експертами

Дисбаланс бюджету. Залучення потужного індустріального партнера або муніципалітету з мінімальним бюджетом (1–2% від гранту) сигналізує експертам про їхню формальну участь.

Відсутність кінцевих користувачів у власності результатів. Наявність МСП у консорціумі не гарантує високого балу за *Impact*, якщо не прописано, хто саме комерціалізуватиме продукт або впроваджуватиме політику після завершення проєкту.

Залучення афілійованих осіб як основних партнерів. Афілійовані структури (Affiliated Entities) не зараховуються до мінімального порогу з трьох незалежних країн.

Відрив від європейських ініціатив. Нехтування синергією з наявними платформами (наприклад, EU CAP Network, Місіями ЄС щодо ґрунтів або адаптації до клімату, європейськими партнерствами) часто стає причиною зниження оцінки. [1, 2, 3]

3. На які ключові пріоритети та наскрізні вимоги (наприклад, екологічність, інклюзивність, впровадження інновацій у повоєнне відновлення) варто зробити головний акцент у концепції заявки для конкурсів Кластера 6 у 2027 році?

У концепції заявки для Кластера 6 програми «Горизонт Європа» на 2027 рік головний акцент варто зробити на *системній інтеграції природоорієнтованих рішень* (Nature-Based Solutions), *циркулярній біоекономіці* та *мультиакторній співпраці*, пов'язаній із практичним відновленням постраждалих екосистем.

Для українських заявників конкурентною перевагою є трансформація воєнних та екологічних викликів у тестові полігони (Living Labs) для європейського «Зеленого курсу».

А. Тематичні пріоритети 2027 року (Destinations)

Відповідно до Робочої програми Кластера 6 на 2026–2027 роки, конкурси 2027 року (відкриття у лютому та квітні 2027 року) структуровані навколо семи ключових напрямів:

Відновлення біорізноманіття та екосистемних послуг. Пріоритет надається масштабуванню природоорієнтованих рішень для кліматичної стійкості (зокрема у межах спецконкурсу Horizon Europe NATURE 2027).

Здоров'я ґрунтів та рекультивація (Mission Soil). Для України найвищу актуальність мають моніторинг ґрунтів, їх відновлення після воєнних дій і хімічного забруднення, а також вуглецеве землеробство.

Циркулярна економіка та біоекономіка. Переробка побічних продуктів агросектору та лісництва у біоматеріали, біоенергетику й безпечні альтернативи синтетичним хімікатам.

Стійкі та здорові продовольчі системи. Скорочення харчових втрат, адаптація рослинництва до змін клімату, захист рослин зі зменшенням пестицидного навантаження.

Нульове забруднення та водна безпека. Очищення поверхневих і підземних вод, захист морських екосистем (Mission Ocean and Waters) та контроль забруднювачів у довкіллі.

Стійкі та інклюзивні сільські, прибережні й міські громади. Підтримка локальної економічної спроможності громад через зелені інновації.

Цифрові рішення та спостереження за довкіллям. Використання супутникових даних, геопросторових інструментів і штучного інтелекту для моніторингу екосистем та агросфери.

Б. Обов'язкові наскрізні вимоги (Cross-cutting issues)

Експерти Єврокомісії оцінюють ***не лише наукову новизну***, а й **відповідність наскрізним принципам програми**:

Критерій	Як інтегрувати у концепцію заявки
Принцип «Не завдавай значної шкоди» (DNSH)	Доведіть, що запропонована технологія чи інфраструктурне рішення не погіршує стан довкілля за іншими показниками (наприклад, економія води не призводить до зростання викидів парникових газів).
Мультиакторний підхід (Multi-Actor Approach)	У більшості тем Кластера 6 це формальна вимога. Залучайте до консорціуму не лише науковців, а й кінцевих користувачів: фермерів, громади, лісівників, переробний бізнес та ГО від етапу формування ідеї.
Інклюзивність та гендерний вимір	Враховуйте потреби вразливих груп у сільських громадах, залучайте жінок до управління агро- та екопроєктами, інтегруйте соціальну адаптацію (зокрема для ветеранів і ВПО у контексті відновлення громад).
Відкрита наука та управління даними (FAIR)	Забезпечте відкритий доступ до результатів досліджень і сумісність екологічних даних із європейськими платформами спостереження (Copernicus, GEOSS).
Підхід «Єдине здоров'я» (One Health)	Покажіть взаємозв'язок між здоров'ям ґрунтів/води, безпечністю харчових продуктів та здоров'ям людей і тварин.

В. Позиціювання українського компонента (Повоєнне відновлення)

За даними Офісу Горизонт Європа в Україні, заявки з українськими партнерами отримують вищі бали, коли повоєнне відновлення подається не як гуманітарна допомога, а як **пілотування інновацій у реальних умовах**:

Створення «Живих лабораторій» (Living Labs). Пропонуйте українські громади, агропідприємства чи пошкоджені території як майданчики для тестування європейських прототипів біоремедіації, розмінування із збереженням родючості ґрунтів або децентралізованого водоочищення.

Гармонізація з правом ЄС. Прив'язуйте очікувані результати проєкту до імплементації європейських екологічних стандартів та зеленої таксономії в українське законодавство.

Підготовка до великих інвестицій. Орієнтуйте проєкти типу Innovation Action (IA) на створення готових до масштабування бізнес-моделей, які згодом зможуть залучити капітал фондів відбудови.

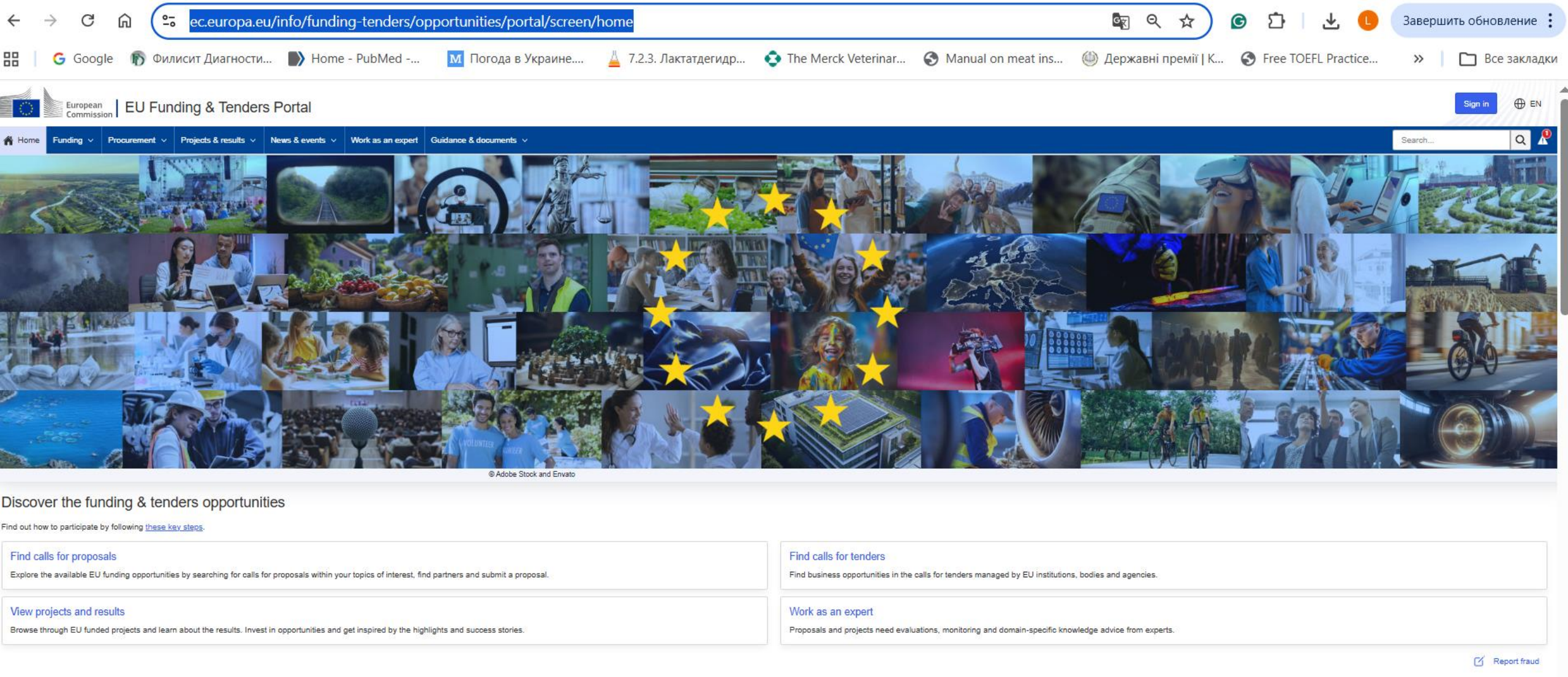
Щоб адаптувати ці акценти під вашу конкретну ідею, уточніть:

Тип організації (університет, бізнес, громада чи ГО) та бажану **роль у консорціумі** (координатор чи партнер)

Конкретну тематичну сферу (наприклад, ґрунти, агротехнології, водні ресурси чи біоекономіка)

Наявність європейських партнерів (чи плануєте подаватися на лютневі-квітневі дедлайни 2027 року, чи орієнтуєтесь на вересневу хвилю)

https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home

Створення проєктної заявки для програми **Horizon Europe** — це чітко структурований процес, який повністю координується через офіційний EU Funding & Tenders Portal. Оскільки більшість конкурсів вимагають створення міжнародного консорціуму, підготовку слід починати за **8–12 місяців до дедлайну**

Покроковий алгоритм подання заявки

Крок 1. Підготовка профілю організації

1. Реєстрація EU Login: Координатор та всі партнери мають створити обліковий запис на порталі.

2. Отримання коду PIC: Кожна організація-учасник повинна мати унікальний 9-значний ідентифікаційний код (Participant Identification Code). Якщо ваша інституція вже брала участь у програмах ЄС, знайдіть її чинний PIC через пошук на порталі; якщо ні — зареєструйте нову організацію.

Крок 2. Пошук конкурсу (Topic) та формування консорціуму

- **Вибір топіка: Знайдіть відповідний конкурс у робочих програмах (Work Programmes) на Funding & Tenders Portal.**
- **Створення консорціуму: Для більшості стандартних грантів (RIA, IA) необхідно залучити щонайменше 3 незалежні організації з 3 різних країн (як мінімум одна має бути з країни-члена ЄС). Шукати партнерів можна через вкладку Partner Search у конкретному топіку конкурсу на порталі.**

Крок 3. Ініціація заявки на порталі

Координатор проєкту заходить на сторінку обраного конкурсу, натискає кнопку "Start Submission", вводить PIC-коди всіх партнерів та призначає ролі учасників. Після цього відкривається доступ до заповнення форми.

Структура проєктної заявки (Standard Proposal Template)

Аплікаційний пакет складається з двох основних частин, які заповнюються англійською мовою:

Частина A (Part A) — Адміністративна

- **Заповнюється онлайн безпосередньо в системі.**
- **Містить загальну інформацію про проєкт (акронім, назву, ключові слова, анотацію).**
- **Включає дані про організації-учасники (декларації, юридичний статус).**
- **Містить таблицю детального бюджету за кожним партнером (персонал, обладнання, субпідряди, відрядження).**

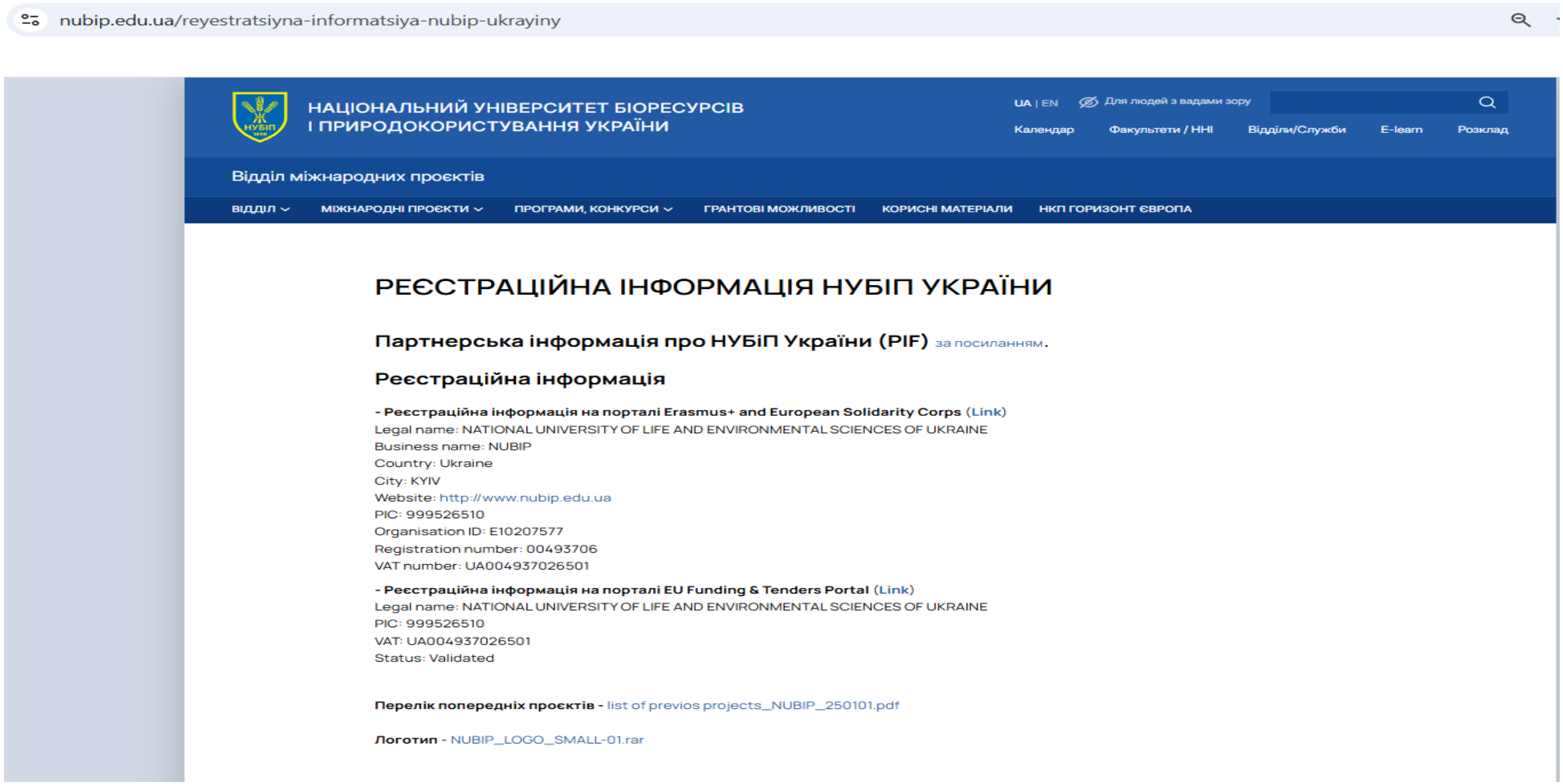
Частина B (Part B) — Технічна / Наукова

- **Завантажується у форматі PDF за суворим шаблоном конкурсу.**
- **Має жорсткі ліміти сторінок (як правило, 45 сторінок для проєктів типу RIA/IA та 30 сторінок для CSA).**
- **Складається з трьох ключових розділів, за якими експерти оцінюють заявку:**

Розділ (Core Sections)	Що має містити?
1. Excellence (Наукова новизна)	Чіткі цілі проєкту, відповідність викликам конкурсу, амбітність, інноваційність рішень порівняно з існуючим станом (State-of-the-Art), методологія дослідження та концепція відкритих даних (Open Science).
2. Impact (Ефект та вплив)	Довгострокові та короткострокові результати, шлях до масштабування (Pathways to impact), бізнес-модель чи план використання результатів (Exploitation), заходи з комунікації (Communication & Dissemination).
3. Implementation (Реалізація)	Чіткий робочий план (Work Packages), опис ключових етапів (Milestones) та результатів (Deliverables), графік Ганта, аналіз ризиків, структура управління консорціумом та ресурси партнерів.

NUBIP, PIC Number 999526510 **РЕЄСТРАЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ НУБІП УКРАЇНИ**

https://nubip.edu.ua/reyestratsiyna-informatsiya-nubip-ukrayiny

Критичні фактори успіху

- **Прочитайте Work Programme: Кожне речення у вашому розділі Excellence має відповідати конкретній вимозі (scope/expected outcome), зазначеній в описі конкурсу.**
- **Гендерний баланс та етика: Врахування гендерного виміру в дослідженнях та дотримання етичних стандартів ЄС є обов'язковими.**
- **Не затягуйте із завантаженням: Фінальну версію Part B варто завантажити щонайменше за 48 годин до дедлайну. Систему можна оновлювати безліч разів до моменту закриття конкурсу — до розгляду візьмуть останню збережену версію.**

Додаткові деталі, шаблони та консультації українською мовою можна отримати на сайті Офісу Горизонт Європа в Україні.

Щоб допомогти вам краще зорієнтуватися слід проінформувати:

- ***Який саме тип гранту вас цікавить? (Індивідуальний грант для дослідника, стартапу чи великий проєкт для консорціуму?)***
- ***Чи визначилися ви вже з тематичним напрямом (топіком) або партнерами?***
- ***На якому етапі ви перебуваєте зараз? (Тільки формуєте ідею чи вже заповнюєте форми на порталі?)***

Офіс Горизонт Європа в Україні (https://horizon-europe.org.ua/uk/home/)
Складання, подання й оцінювання заявки – Офіс Горизонт Європа в Україні
Prep time: start 8-12m pre-deadline * Writing: min 2m + 1wk proofing * V1 ready: ~7 wks * Structure: * Part A: Admin/budget (sys...

Офіс Горизонт Європа в Україні (https://horizon-europe.org.ua/uk/home/)
Часті питання про подання заявок для участі в конкурсах ...
Проєктна заявка має включати детальну інформацію про всіх партнерів консорціуму, опис цілей, коротко- та довгострокових результаті...

Офіс Горизонт Європа в Україні (https://horizon-europe.org.ua/uk/home/)
Підготовка до старту проєкту – Офіс Горизонт Європа в ...
1. Знайдіть відповідний конкурс проєктних заявок · 2. Знайдіть партнерів для проєкту (за бажанням) · 3. Створіть обліковий запис Е...
Показати всі
Створення успішної проектної заявки та її реалізація / Creating a successful project application and its implementation

НКП запрошує на вебінар «Механізми пошуку партнерів в програмі «Горизонт Європа» 30.09.2026

Demonstration of hydropower technologies for efficient and forward-looking refurbishment of existing hydropower plantsHORIZON-CL5-2027-07-D3-11 | Calls for proposalsOpening date: **04 August 2027** | Deadline date: **1 December 2027** | Single-stage

Forthcoming

Programme: **Horizon Europe (HORIZON)** | Type of action: **HORIZON Innovation Actions**

Delivery of industrial CCUS clusters – Societal Readiness pilotHORIZON-CL5-2027-07-D3-32 | Calls for proposalsOpening date: **04 August 2027** | Deadline date: **1 December 2027** | Single-stage

Forthcoming

Programme: **Horizon Europe (HORIZON)** | Type of action: **HORIZON Innovation Actions**

PV based electrification of the economy: Designing & optimising PV systems supporting industrial electrification and promoting participation in electricity markets (EUPI-PV Partnership)HORIZON-CL5-2027-07-D3-17 | Calls for proposalsOpening date: **04 August 2027** | Deadline date: **1 December 2027** | Single-stage

Forthcoming

Programme: **Horizon Europe (HORIZON)** | Type of action: **HORIZON Innovation Actions**

Advanced TSO control rooms to enhance grid observability, stability and resilienceHORIZON-CL5-2027-07-D3-25 | Calls for proposalsOpening date: **04 August 2027** | Deadline date: **1 December 2027** | Single-stage

Forthcoming

Programme: **Horizon Europe (HORIZON)** | Type of action: **HORIZON Innovation Actions**

Advanced Distribution Management Systems (ADSM) for more efficient and flexible distribution gridsHORIZON-CL5-2027-07-D3-26 | Calls for proposalsOpening date: **04 August 2027** | Deadline date: **1 December 2027** | Single-stage

Forthcoming

Programme: **Horizon Europe (HORIZON)** | Type of action: **HORIZON Innovation Actions**

Community of practice - Data-Driven Decision-Making in EnergyHORIZON-CL5-2027-07-D3-28 | Calls for proposalsOpening date: **04 August 2027** | Deadline date: **1 December 2027** | Single-stage

Forthcoming

Успіхів!